

STRATEŠKI PLAN
ASOCIJACIJE NEZAVISNA KULTURNA SCENA SRBIJE
2021 - 2025

Asocijacija Nezavisna kulturna scena Srbije (NKSS) je saradnička platforma organizacija, inicijativa i neformalnih grupa u oblasti savremenih umetničkih praksi koja zastupa razumevanje kulture kao društvenog i svima pristupačnog dobra, razvija prakse solidarnosti, inkluzivnosti, saradnje, učešća i izgradnje kulture zajedništva i deluje na unapređenju uslova rada u kulturi, a posebno civilnog sektora u kulturi.

Kroz realizaciju i razmenu programa u zemlji i inostranstvu, aktivnosti jačanja sopstvenih kapaciteta i kapaciteta svojih članica, kreiranje partnerstava i koalicija sa drugim akterima u kulturnom i društvenom polju, kao i kroz zagovaračke aktivnosti i dijalog sa donosiocima odluka na svim nivoima, Asocijacija Nezavisna kulturna scena Srbije (NKSS) teži da promoviše razvoj inovativnih i kritičkih umetničkih praksi, i razvoj publike za ove prakse, te da utiče na kulturnu politiku i druge javne politike koje su s njom u vezi, da doprinese procesima decentralizacije kulture u Srbiji i daljem razvoju regionalne i međunarodne kulturne saradnje.

Dugoročni ciljevi Asocijacije NKSS su: razvoj inovativne, kritičke i eksperimentalne umetničke i kulturne produkcije; uticaj na formulisanje i sprovođenje kulturne politike u Srbiji na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou i na formulisanje i sprovođenje drugih javnih politika koje su s njom u vezi; razvoj međunarodne kulturne saradnje, a posebno kulturne saradnje u regionu Jugoistočne Evrope; razvoj međusektorske saradnje u oblasti kulture u Srbiji, posebno razvoj novih modela organizacije i partnerstva civilnog i javnog sektora; decentralizacija kulture u Srbiji; razvoj interkulturnog dijaloga i negovanje kulturne raznolikosti; jačanje kapaciteta aktera nezavisne kulturne scene; širenje i unapređivanje edukacije u oblasti kulture; unapređenje stručnih i naučnih istraživanja u kulturi;

prepoznavanje kulture jednakosti i različitosti i stvaranje poštovanja prema kulturnom, nacionalnom i verskom diverzitetu; strateško promišljanje i stalna aktuelizacija osnovnih načela nezavisnog organizovanja i delovanja na kulturnoj sceni u odnosu na prethodni sadašnji i budući društveno-politički kontekst.

STRATEŠKI CILJEVI ZA PERIOD OD 2021. DO 2025. GODINE

Strateški cilj 1 – Kreiranje mehanizama održivosti Asocijacije kroz: podizanje nivoa aktivnosti članica; osnaživanje članica; uključivanje novih članica; unapređenje komunikacione strategije prema potencijalnim, novim i postojećim članicama; veću usmerenost Upravnog odbora na strateška pitanja razvoja Asocijacije; jačanje kapaciteta kancelarije NKSS; zagovaranje novih instrumenata javnog finansiranja i dalju diversifikaciju izvora finansiranja.

Aktivnosti koje su predviđene za ostvarenje ovog cilja uključuju:

- zagovaranje konkursa za strukturno finansiranje civilnog sektora od strane Ministarstva kulture i informisanja, Pokrajinskog sekretarijata za kulturu i javno informisanje i od strane lokalnih samouprava;
- kontinuirano pripremanje predloga projekata za konkurse postojećih i novih donatora;
- identifikovanje novih donatora i uspostavljanje odnosa sa njima;
- prenošenje jednog broja administrativnih obaveza i nadležnosti Upravnog odbora na kancelariju NKSS;
- zapošljavanje najmanje dva saradnika u kancelariji NKSS sa punim radnim vremenom za administrativne poslove i poslove vođenja projekata;
- razvoj ljudskih kapaciteta Asocijacije i članica kroz edukativne programe i programe razmene;
- održavanje internog fonda mobilnosti za saradnju članica;
- okupljanje svih zainteresovanih članica NKSS na međuskupštinu jednom godišnje;

- aktivnost radnih grupa i osmišljavanje dodatnih mehanizama za razmenu rezultata radnih grupa sa ostalim članstvom;
- osmišljavanje dodatnih instrumenata za komunikaciju prema potencijalnim, novim i postojećim članicama, uz poseban fokus na potencijalne članice koje vode mladi (18-25 god);
- organizovanje razmene programa i programske saradnje članica poput festivala „Na sopstveni pogon“;
- organizovanje programa internih javnih rasprava (kao što je bilo „Sređivanje dvorišta“);
- organizovanje sastanaka sa novim članicama na lokalnu;
- kreiranje programa za članice u cilju razvoja kulture dijaloga;
- organizovanje javnih debata, umetničkih istraživanja, aktivističkih akcija od značaja za prepoznatljiv i autentičan javni profil Asocijacije NKSS.

Indikatori postignuća za ovaj strateški cilj biće:

- ustanovljeni konkursi za strukturno finansiranje civilnog sektora na republičkom, pokrajinskom ili lokalnom nivou;
- broj pripremljenih i broj odobrenih projekata godišnje i tokom planskog perioda;
- obim godišnjeg budžeta Asocijacije NKSS (povećanje ili smanjenje budžeta);
- smanjeni obim administrativnih poslova za Upravni odbor i snažnije strateško vođstvo UO Asocijacije (vidljivo iz izveštaja sa sastanaka UO);
- broj zaposlenih sa punim radnim vremenom i delimičnim radnim vremenom u kancelariji NKSS;
- broj članica Asocijacije NKSS (povećanje ili smanjenje broja);
- broj radnih grupa, njihove aktivnosti i efekti na unapređenje delovanja NKSS;
- broj organizovanih među-skupština radi susreta članica NKSS, broj učesnika na među-skupštinama i reakcije njihovih učesnika (evaluacija);
- broj organizovanih informativnih sastanaka sa novim članicama nakon inicijalne Skupštine i reakcije učesnika informativnih sastanaka (evaluacija);
- povećan interni fond mobilnosti i broj njegovih korisnika;

- jednom godišnje organizovano putovanje u pet gradova iz kojih dolaze članice, sa posebnim fokusom na nove članice;
- organizovane bar tri interne javne rasprave godišnje po uzoru na „Sređivanje dvorišta“;
- povećan budžet za „Na sopstveni pogon“ i shodno tome i broj zajedničkih programa;
- konflikti do kojih dolazi među članicama NKSS rešavaju se uspešno i bez destabilizacije Asocijacije;
- Kvalitet izveštavanja u medijima o aktivnostima NKSS, kao i obraćanje Asocijaciji za ko-organizaciju debata, istraživanja i akcija.

Strateški cilj 2 – Povećan uticaj na kulturnu politiku i druge srodne politike (obrazovnu, medijsku, socijalnu..) u Srbiji radi poboljšanja uslova rada kulturnih radnika i radnica, posebno u civilnom sektoru u kulturi kroz: širenje koalicija sa drugim akterima u kulturnom i širem društvenom polju; unapređenje komunikacione strategije u javnosti i prema donosiocima odluka; zagovaračke aktivnosti u pravcu donošenja zakonskih rešenja i odnosa između civilnog, javnog, i privatnog sektora u kulturi koji insistiraju na važnosti javnog dobra i zajedničkog.

Aktivnosti koje su predviđene za ostvarenje ovog cilja uključuju:

- kontinuirani zagovarački rad za bolje uslove rada u kulturi zajedno sa reprezentativnim udruženjima, sindikatima, nevladinim organizacijama, institucijama, kao i drugim akterima u kulturnom, medijskom i obrazovnom polju;
- proširenje platforme koja je formirana oko Fonda solidarnosti kulturnih radnika i radnica – novim akterima iz kulturnog, medijskog i obrazovnog polja;
- pokretanje različitih vidova aktivnosti prema javnosti i prema donosiocima odluka poput kampanja, saopštenja, javnih protesta;
- rad na monitoringu trošenja javnih budžetskih sredstava za kulturu kroz analizu republičkih, pokrajinskih, gradskih i opštinskih konkursa;

- zagovaranje odgovornog, transparentnog i participativnog budžetiranja i dodele javnih sredstava;
- izgradnja mreže kontakata sa medijima i mehanizama za poboljšanje odnosa sa javnošću;
- razrada PR strategije Asocijacije – planski nastup u medijima i kreiranje tema koje su nama od važnosti;
- izrada i plasman naučnih i stručnih studija koje se bave pitanjima kulturnih i drugih javnih politika;
- pisanje stručnih tekstova i analiza o nezavisnoj kulturnoj sceni Srbije i ANKSS;
- Izdavanje časopisa Manek;
- Otvaranje i senzibilisanje šire javnosti i javnih prostora komunikacije, stvaranje i održanje interesovanja medija, podizanje svesti stručne javnosti i nadležnih institucija za poboljšanje uslova rada kulturnih radnika i radnica, posebno u civilnom sektoru u kulturi.

Indikatori postignuća za ovaj strateški cilj biće:

- promene u zakonskim i podzakonskim aktima koji se odnose na prava kulturnih radnika i radnica;
- učešće predstavnika NKSS u radnim telima i komisijama koje pripremaju predloge i donose odluke u oblasti kulturne i drugih javnih politika;
- prihvatanje predloga i inicijativa Asocijacije NKSS od strane donosilaca odluka na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou;
- broj novih organizacija i mreža koje učestvuju u platformi formiranoj oko Fonda solidarnosti kulturnih radnika i radnica;
- pozivi Asocijaciji NKSS od strane drugih aktera za stvaranje koalicija (partnerstava);
- redovne analize konkursa Ministarstva kulture i informisanja i Sekretarijata za kulturu grada Beograda i povećan broj konkursa koji se prate i analiziraju (na pokrajinskom i lokalnom nivou);

- broj i kvalitet publikovanih brojeva magazine nezavisne kulture (MANEK);
- uključivanje šire kulturne javnosti u aktivnosti, kampanje i peticije koje pokreće Asocijacija NKSS.

Strateški cilj 3 – Decentralizacija aktivnosti Asocijacije u kontekstu centralizovane kulture u Srbije kroz: povećanje broja članica van Beograda; razvoj programa podrške članicama izvan Beograda kroz programske razmene; organizaciju redovnih susreta organizacija članica mreže; podršku lokalnim kulturno društvenim centrima i klubovima; refleksiju u odnosu na kontraverze koje se javljaju vezano za procese centralizacije i decentralizacije.

Aktivnosti koje su predviđene za ostvarenje ovog cilja uključuju:

- organizovanje redovnog karavana NKSS kroz Srbiju;
- organizaciju serije događaja međusobnog upoznavanja članica Asocijacije NKSS;
- organizovanje kulturnih programa izvan kulturnih centara (Beograda, Novog Sada, Niša);
- finansijsku i logističku podršku lokalnim kulturno-društvenim centrima i klubovima;
- realizaciju programa programske razmene i saradnje kulturno društvenih centara i klubova u Srbiji;
- osnaživanje postojećih i podrška novim rezidencijalnim programima članica u Srbiji;
- razmenu veština među članicama, posebno sa organizacijama izvan Beograda (mentorship and twinning program);
- rad na povećanju vidljivosti aktivnosti članica izvan Beograda, ali i vidljivosti aktivnosti same Asocijacije NKSS svuda u zemlji;
- uključivanje većeg broja organizacija izvan Beograda u festival “Na sopstveni pogon”;

- organizovanje diskusionih i reflektivnih programa vezanih za procese centralizacije i decentralizacije (javnih programa);
- kontinuirano delovanje Radne grupe za decentralizaciju.

Indikatori postignuća za ovaj strateški cilj biće:

- broj aktivnih članica Asocijacije NKSS izvan Beograda;
- broj novih članica Asocijacije NKSS izvan Beograda;
- broj i kvalitet izvedenih kulturnih programa izvan većih gradova (Beograd, Novi Sad, Niš);
- broj lokalnih kulturno-društvenih centara i klubova izvan Beograda, koji su pomognuti finansijskih i logistički;
- broj realizovanih programa razmene i saradnje između kulturno-društvenih centara i klubova u Srbiji;
- broj gradova u kojima je gostovao Karavan NKSS;
- broj članova i članica Asocijacije koji su učestvovali u realizaciji Karavana;
- broj publike/vidljivost događaja vezanih za Karavan NKSS;
- broj realizovanih rezidencijalnih programa koji uključuju umetnike i kulturne radnike izvan Beograda;
- broj mentorskih “uparivanja”;
- broj projekata saradnje u okviru programa “Na sopstveni pogon” i broj organizacija izvan Beograda u partnerskim programima NSP;
- broj debatnih programa vezanih za pitanja centralizacije/decentralizacije kulture u Srbiji, kao i broj učesnika, publike, te vidljivost programa u javnosti;
- broj objava u lokalnim medijima o aktivnostima i programima članica Asocijacije.

Strateški cilj 4 – Razvoj regionalne i međunarodne saradnje kroz: aktivnosti u okviru regionalne platforme za kulturu Kooperativa; razvijanje novih regionalnih i međunarodnih partnerstava; pokušaj uticaja na regionalne i evropske kulturne politike.

Aktivnosti koje su predviđene za ostvarenje ovog cilja uključuju:

- Aktivno učestvovanje Asocijacije NKSS u delatnostima Kooperative, ali i članica Asocijacije koje deluju u okviru Kooperative;
- Zagovaračke aktivnosti u saradnji sa Kooperativom i drugim partnerima prema Evropskoj komisiji (istraživanja, dopisi, kampanje, paneli...);
- Aktivno učestvovanje u mentorskim i twining programu Reg Lab projekta Kooperative;
- Aktivnosti povezivanja sa drugim akterima na regionalnom i međunarodnom nivou (prisustvo na konferencijama, seminarima, učlanjivanje u nove mreže, osnivanje mreža...);
- Iniciranje novih međunarodnih programa saradnje, osnaživanje, razmene
- Učestvovanje na međunarodnim konferencijama;
- Aktivnosti na međunarodnoj promociji lokalnih znanja (novih modela organizovanja, novih modela upravljanja, novih institucionalnih modela);
- Predstavljanje istraživanja lokalnih kulturnih politika u Srbiji na regionalnom i međunarodnom nivou.

Indikatori postignuća za ovaj strateški cilj biće:

- Broj događaja/aktivnosti/novih inicijativa u saradnji sa Kooperativom;
- Broj događaja/aktivnosti/novih inicijativa u saradnji sa drugim akterima na regionalnom i međunarodnom nivou;
- Broj i vidljivost zagovaračkih aktivnosti, te uspešnost zagovaračkih aktivnosti na regionalnom nivou jugoistočne Evrope i na evropskom nivou;
- Broj učešća na međunarodnim konferencijama, broj članica koje su učestovale, njihova vidljivost i domet uticaja;
- Domet predstavljanja istraživanja lokalnih kulturnih politika u Srbiji na regionalnom i međunarodnom nivou, broj relevantnih organizacija u regionu i Evropi kojima je istraživanje predstavljeno.